

Hilversum
Mediastad

#jonginhilversum

Inhoudsopgave

	pagina
Voorwoord	4
Samenvatting	7
Paragraaf 1: Een terugblik op de vorige beleidsperiode, waar staan we nu?	11
Paragraaf 2: Vooruitblik op de transitie jeugdzorg	13
Paragraaf 3: Hilversumse visie op jeugdbeleid	17

#jonginhilversum

Voorwoord

Voor u ligt de nota ‘#jonginhilversum 2013-2016’. Deze nota geeft de richtlijnen aan voor het jeugdbeleid van Hilversum. Ons jeugdbeleid is er voor alle Hilversumse kinderen, jongeren en hun opvoeders. Binnen de bestaande financiële mogelijkheden willen we als gemeente onze jeugd optimaal ondersteunen. Hilversum is een mooie en leuke stad om op te groeien. Uit onderzoek blijkt dat onze jeugd een ruime voldoende geeft aan de voorzieningen in de gemeente. We vinden het belangrijk om dit goede rapportcijfer te handhaven. Dit betekent dat we goed moeten blijven luisteren naar de wensen van de jeugd en hun ouders.

4

De jeugd in Nederland is het gelukkigst van alle Westerse landen volgens de Wereldgezondheidszorgorganisatie (WHO) in 2012. Hiervoor zijn primair de ouders/verzorgers verantwoordelijk en we hebben als gemeente een beperkte rol. Maar daar waar we ons steentje kunnen bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling voor onze jeugd nemen we onze verantwoordelijkheid. In veel gevallen kunnen we de Hilversumse kinderen voldoende ondersteunen met de basisvoorzieningen zoals kinderopvang, peuterspeelzalen, scholen, sportterreinen, gezondheidszorg en cultuur. Soms hebben kinderen een extra steuntje in de rug nodig en heeft de gemeente hierin een taak door preventieve en kortdurende hulp te bieden. Vanaf 2015 wordt Hilversum verantwoordelijk voor alle hulpverlening aan de jeugd, ook als kinderen langdurige en zwaardere vormen van zorg nodig hebben.

We zien kansen in de transitie van de jeugdzorg. Hierdoor zijn we straks beter in staat om bij de gezinnen die dit nodig hebben, te kunnen werken volgens het principe '1 gezin, 1 plan'. Dit betekent dat we de invulling van ons jeugdbeleid niet los kunnen zien van andere belangrijke ontwikkelingen in het sociale domein, zoals de decentralisatie van de AWBZ zorg, de Participatiewet en de invoering van Passend Onderwijs. Hilversum wil in de toekomst zelf de toegang tot de hulpverlening bepalen. Op deze manier kan het beste worden gerealiseerd, dat er een betere samenhang komt in de hulpverlening.

Net zoals bij de Wmo willen we inwoners zelf een sterkere rol geven bij het oplossen van hun vragen. Daarbij gaan we beter onderzoeken of de oplossingen gevonden kunnen worden binnen het eigen netwerk. Uiteraard wordt er professionele hulpverlening ingezet als dit nodig is en wordt er ingegrepen door de gemeente als de veiligheid van een kind in het geding is.

Ik wil hierbij iedereen bedanken die betrokken is geweest bij het ontwikkelen van deze nota. We hebben bij de totstandkoming van de nota een brede consultatie gedaan. De input vanuit deze consultatie heeft in mijn optiek geleid tot een sterk richtinggevend kader en daarmee een goede basis om met elkaar het jeugdbeleid verder invulling te kunnen geven.

Erik Boog,
Wethouder Jeugd en Onderwijs gemeente Hilversum

DNA

Wie kent het niet? Het is de belangrijkste drager van erfelijke informatie. Ouders geven erfelijke eigenschappen door aan hun kinderen. Een DNA-molecuul bestaat uit strengen die met elkaar vervlochten zijn. De aanwezigheid van duizenden bruggen maakt deze strengen stabiel. Het beeld van de DNA-molecuul laat zich goed verenigen met het beeld dat de gemeente Hilversum met haar jeugdbeleid voor ogen heeft. Meer dan voorheen wil ze daarin dwarsverbanden slaan om de samenhang met andere programma's inzichtelijk te maken en het jeugdbeleid te versterken. Dat integrale beleid vormt het DNA voor de doelen die de gemeente de komende periode wil realiseren.

6

1. Basisvoorzieningen breed inzetbaar

2. Informatieoverdracht en signaleren

3. Verbinding en participatie

4. Buiten spelen en ontmoeten

5. Mee kunnen doen in het onderwijs

6. Mee kunnen doen aan sport en cultuur

7. Mee kunnen doen voor de jong volwassenen

8. Verbeteren van de veiligheid voor jongeren/inwoners

9. Hoe eerder, hoe beter

10. Weer grip krijgen op het leven

11. Langdurige hulp, waar nodig

1. Brede ontwikkeling

Brede ontwikkeling van alle jeugdigen van Hilversum.

De nadruk ligt op mogelijkheden en kansen, een gezonde, positieve opvoeding, een succesvolle schoolloopbaan, talentontwikkeling en het actief participeren in school en de samenleving.

2. Versterken van kansen

Versterken van kansen van ouders, kinderen en jongeren die (tijdelijk) hulp en steun nodig hebben. Dit betekent de opvoeding en de opvoedingsondersteuning niet over nemen, maar zoveel mogelijk versterken.

3. Passende ondersteuning

Passende ondersteuning voor ouders en jeugd die het nodig hebben. Hier gaat het om jongeren en hun ouders met meerdere en complexe problemen, voor wie op meerdere fronten hulp moet worden geboden.

Samenvatting

De nota ' Jonginhilversum 2013-2016 ' biedt de richtlijnen voor het jeugdbeleid in de komende jaren, waarbij grote veranderingen gaan plaatsvinden door de transitie van de jeugdzorg. Vanaf 1 januari 2015 krijgt Hilversum andere taken en verantwoordelijkheden voor de hulpverlening voor onze jeugd. Bij de transitie van de jeugdzorg gaat het om een overname van de provinciale jeugdzorg, van de Geestelijke Gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd GGZ) en de zorg voor de kinderen met een (Lichte) Verstandelijke Beperking (LVB). De komende jaren zijn cruciaal om ons goed voor te bereiden op de transitie van de jeugdzorg. Op welke wijze we de jeugdzorg vanaf 2015 concreet gaan uitvoeren, moet worden vastgelegd in een beleidsplan (2e helft 2014). De nota ' Jonginhilversum ' is de basis voor de inzet van ons jeugdbeleid de komende twee jaar in deze veranderperiode, maar geeft ook richting aan het jeugdbeleid vanaf 2015.

De hulpverlening aan onze jeugd moet in de toekomst beter en anders georganiseerd worden. De kritiek op de huidige hulpverlening is dat deze te veel versnipperd is en te kostbaar. Hilversum staat dan ook voor een lastige opgave, omdat zij straks met een lager budget het jeugdbeleid in brede zin moet ondersteunen en faciliteren. Daarnaast wordt de gemeente met de nieuwe Jeugdwet vanaf 2015 verplicht een betere samenhang aan te brengen tussen het jeugdbeleid en andere relevante beleidsterreinen die essentieel zijn voor een gezinsgerichte aanpak, zoals Sociale Zaken, Welzijn/Wmo-loket, het Onderwijs én het Veiligheidshuis. We gaan niet wachten met het treffen van maatregelen tot 2015, maar gaan al zoveel mogelijk voorsorteren op de toekomst en daar waar mogelijk gewenste verbeteringen in gang zetten. Hilversum kiest er bewust voor om de toegang tot de hulpverlening te positioneren bij de gemeente en bereidt zich voor op deze nieuwe rol.

Het gaat in het jeugdbeleid niet alleen om de kinderen/gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben. Het gaat vooral ook om het realiseren van goede basisvoorzieningen voor álle jongeren en hun ouders en een goede preventie. Het tijdig inspelen op vragen van onze (jonge) inwoners en het signaleren van problemen zijn essentieel om te voorkomen dat dit leidt tot grotere problemen en de inzet van zwaardere en duurdere vormen van hulpverlening. Uit de evaluatie van het gemeentelijke jeugdbeleid is naar voren gekomen, dat onze jeugd een ruime voldoende geeft aan de basisvoorzieningen in Hilversum.

Naar inschatting heeft 85% van onze jonge inwoners voldoende aan deze basisvoorzieningen om gezond te kunnen opgroeien. Het is belangrijk, dat deze basisvoorzieningen onze inwoners zo goed mogelijk blijven ondersteunen.

Het realiseren van een sterke basis in het opvoed- en opgroei-klimaat is zeker niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. De verantwoordelijkheid voor het opgroeien en opvoeden van kinderen en jongeren ligt primair bij de ouders/verzorgers (formele opvoeders). Daarnaast hecht Hilversum ook waarde aan de rol die 'informele' opvoeders kunnen hebben, zoals docenten, trainers van sportverenigingen etcetera. Zij spelen een rol in de sociale omgeving van het kind, de jongere en het gezin. We willen in Hilversum meer gebruik maken van dergelijke netwerken rondom een kind/jongere en een gezin (sociale context).

In het preventief jeugdbeleid leggen we onze focus bij 'positief' jeugdbeleid gericht op álle kinderen en jongeren en de kracht van de sociale omgeving van gezinnen. Iedereen moet binnen zijn/haar mogelijkheden kunnen bijdragen aan het maatschappelijk leven. We willen meer dan voorheen, het zelfoplossend vermogen stimuleren en gebruik maken van het sociale netwerk rondom de jongere/het gezin. Indien nodig bieden we passende en snelle ondersteuning op het moment dat het kind, de jongere en/of het gezin en hun sociale netwerk een probleem zelf niet kunnen oplossen. Uit de evaluatie van de vorige beleidsperiode komt naar voren, dat de jong volwassenen een doelgroep is, die extra aandacht nodig heeft. We vinden het belangrijk dat álle jongeren een startkwalificatie hebben of aan het werk zijn.

Specifieke aandacht is er nodig vanaf 2015 voor de kinderen in de jeugdbescherming en de jeugdreclassering. Deze kinderen zijn kwetsbaar en hebben recht op de zorg die door de Kinderrechter wordt bepaald. Bij dit soort zwaardere zorgvragen is de schaalgrootte van de gemeente Hilversum te klein en gaan we samen met andere gemeenten naar oplossingen zoeken.

In het kader van de voorbereidingen op de transitie jeugdzorg trekken de regiogemeenten in het Gooi gezamenlijk op. Krachten worden in de regio gebundeld om te voorkomen dat gemeenten hetzelfde wiel moeten uitvinden. De gemeente Hilversum neemt hierin haar verantwoordelijkheid als centrumgemeente en investeert de komende twee jaren fors in ambtelijke inzet binnen het Gewest.

Voor de invoering van Passend Onderwijs vanaf medio 2014 werken we samen met de twee nieuwe samenwerkingsverbanden voor het Primair Onderwijs en het Voortgezet Onderwijs.

Ter ondersteuning van onze jeugd in de komende vier jaren wil Hilversum inzetten op drie pijlers:

Pijler 1: Brede ontwikkeling

Pijler 2: Versterken van kansen

Pijler 3: Passende ondersteuning

In deze nota 'jonginhilversum' is op hoofdlijnen uitgewerkt hoe Hilversum de komende jaren verder vorm wil geven aan het jeugdbeleid binnen deze drie pijlers. In het tweede deel van deze nota worden de doelen binnen de drie pijlers verder toegelicht. Deze nota vormt een paraplu voor het brede jeugd- en onderwijsbeleid voor jongeren van 0 tot 23 jaar. De komende jaren zullen waar nodig de doelen en acties worden uitgewerkt in concrete beleidsvoorstellen.

10

Leeswijzer

In paragraaf 1 wordt teruggekeken naar de belangrijkste bevindingen uit de vorige beleidsperiode. Daarna wordt in paragraaf 2 ingegaan op de transitie jeugdzorg. In paragraaf 3 wordt tenslotte het beleidskader voor het Hilversumse jeugdbeleid in de komende 4 jaren compact beschreven. In deel 2 van deze nota zijn de doelen van het jeugdbeleid verder uitgewerkt en toegelicht, inclusief het financiële kader.

Paragraaf 1:

Een terugblik op de vorige beleidsperiode, waar staan we nu?

Om nieuwe kaders voor het jeugd- en onderwijsbeleid te formuleren is het belangrijk om terug te kijken naar de ervaringen uit de beleidsperiode 2008-2011. In de kadernota 'Jeugdbeleid 2008-2011 Opgroeien en meedoen' stond één belangrijke doelstelling centraal: 'Het bieden van een veilige en leerzame omgeving voor jongeren. Een omgeving waarin zij zichzelf ontwikkelen en waarin talenten een kans krijgen'.

Deze doelstelling is de afgelopen periode uitgewerkt in verschillende projecten en activiteiten. Hierbij waren veel instellingen betrokken vanuit opvoed- en opgroeiondersteuning, welzijn en onderwijs. Uit de evaluatie en uit verschillende monitors blijkt dat we een goede start hebben gemaakt om voor kinderen en jongeren in Hilversum een veilige en leerzame omgeving te creëren, met kansen om zich zelf te ontwikkelen, maar dat we moeten investeren in een sluitende én samenhangende aanpak. In deel 2 van deze nota wordt per onderwerp kort in beeld gebracht waar we nu staan en wat we in de komende beleidsperiode willen gaan bereiken. Hieronder volgt een beknopte terugblik.

Hilversum heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het op orde brengen van belangrijke basisvoorzieningen zoals speelvoorzieningen, sportvelden, locaties voor kinderopvang en onderwijshuisvesting. Deze basisvoorzieningen worden positief beoordeeld door onze jongeren. Zij hebben in een evaluatie in 2011 aan onze gemeente een gemiddeld rapportcijfer gegeven van een 7,6. We willen ons de komende jaren inzetten voor een beter multifunctioneel gebruik van deze voorzieningen. De ontwikkeling van de Brede Scholen in de afgelopen jaren is succesvol geweest. We vinden het belangrijk om de scholen te ondersteunen bij deze ontwikkeling, ook in de komende jaren.

Onze informatie over opvoeden en opgroeien is gericht op een brede doelgroep. We hebben de afgelopen beleidsperiode het Centrum voor Jeugd en Gezin opgezet (CJG). Ouders met opvoedvragen maken hiervan steeds vaker gebruik. Met de komst van het CJG zijn organisaties beter met elkaar gaan samenwerken. Uit de evaluatie komt naar voren, dat onze jongeren nog niet zoveel gebruik maken van het CJG. Het CJG gaat de komende jaren meer werken op scholen, om het bereik te verhogen.

Regionaal is er een aantal speerpunten vastgesteld, waaraan we in de communicatie extra aandacht hebben besteed, zoals bijvoorbeeld het tegengaan van riskant alcoholgebruik en het bestrijden van overgewicht. Uit de evaluatie blijkt, dat met name de acties tegen riskant alcoholgebruik bij jongeren tot 16 succesvol zijn, maar we de 16-plussers met de acties en voorlichting nog niet goed bereiken. We willen daarom deze doelgroep beter bereiken door het inzetten van sociale media.

Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat een betere invulling van de jongerenparticipatie een aandachtspunt is. In 2012 is hier een goede slag in gemaakt. Verschillende jongerengroeperingen zijn inmiddels actief in Hilversum. Voor het bereiken van een betere sociale cohesie in de wijken, is het van belang dat we met elkaar hierin investeren. Burgerinitiatieven én initiatieven vanuit de jongeren zijn essentieel om deze samenhang te verbeteren.

Voor het versterken van de onderwijskansen voor kinderen zetten we onder andere in op de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en de schakelklassen. Uit evaluaties blijkt dat het aantal kinderen dat gebruik maakt van de VVE en de schakelklassen sterk is toegenomen.

Om jongeren zonder startkwalificatie beter toe te leiden naar de arbeidsmarkt, werken we nauw samen met de regiogemeenten en de onderwijspartners. We hebben afspraken gemaakt in een convenant over de aanpak van het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV) met het ministerie van OCW. Deze aanpak is de afgelopen jaren succesvol geweest in de regio/gemeente Hilversum. Dit heeft geleid tot een forse afname van het aantal vroegtijdige schoolverlaters.

‘Veiligheid en overlast’ van jongerengroepen is het afgelopen jaar een belangrijk thema geweest binnen onze gemeente. Hilversum heeft de jeugd veel te bieden en moet een leuke stad blijven om uit te kunnen gaan. In deze nota is dit opnieuw een belangrijk aandachtspunt.

Tenslotte is uit de evaluatie van het jeugdbeleid naar voren gekomen dat een betere samenhang nodig is binnen de hulpverlening. Het gaat hierbij om coördinatie over meerdere taakvelden heen zoals de gezondheidszorg, wijkgericht werken, het Wmo-loket, schuldhulpverlening etcetera. De decentralisaties van de jeugdzorg, Passend Onderwijs, AWBZ en Participatiewet bieden de gemeente straks meer mogelijkheden om de hulpverlening voor jongeren beter in samenhang te organiseren.

Paragraaf 2:

Vooruitblik op de transitie jeugdzorg

Een belangrijke ontwikkelopgave voor de gemeente is de transitie jeugdzorg. Hilversum is vanaf 2015 niet alleen verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid, maar ook voor de jeugdzorg, de jeugd GGZ en de jeugd LVB. De wettelijke basis voor de uitvoering van de jeugdhulpverlening (voorheen de wet op de Jeugdzorg) wordt de nieuwe Jeugdwet die nog door het parlement moet worden goedgekeurd.

13

Op basis van de Jeugdwet wordt Hilversum verantwoordelijk voor:

1. laagdrempelige en herkenbare toegang tot jeugdhulp;
2. het advies geven over en het bepalen en inzetten van de aangewezen vorm van jeugdhulp;
3. het adviseren van professionals die zich zorgen maken over een jeugdige;
4. het samenhangend organiseren van de toegang tot de raad voor de kinderbescherming en het gedwongen kader.

Een nieuw aspect van de Jeugdwet is dat voor de toegang tot de vrijwillige hulp er geen indicatiebesluit van een onafhankelijk orgaan (Bureau Jeugdzorg) meer nodig is. Hilversum wil deze rol in de toegang tot de hulpverlening zelf oppakken. Met het positioneren van de toegang bij de gemeente willen we borgen dat er een betere integrale afweging tot stand komt bij het toeleiden naar de hulpverlening in het sociale domein.

Voor de gedwongen hulpverlening (kinderen in de jeugdbescherming of jeugdreclassering) blijft gelden dat de Kinderrechter deze toewijst. De gemeente is verplicht de hulpverlening te realiseren die door de Kinderrechter wordt opgelegd. Er is in de Jeugdwet nog één uitzondering op de regel, dat gemeente de toegang tot de jeugdhulpverlening bepaalt. De huisarts heeft namelijk in de nieuwe Jeugdwet ook hierin een rol.

Bij de invoering van de decentralisaties gaat het niet alleen om het verleggen van verantwoordelijkheid, maar vooral ook om een nieuw inhoudelijk fundament bij de ondersteuning en zorg voor jeugdigen en/of hun opvoeders. Binnen Hilversum is al een belangrijke basis gelegd voor dit inhoudelijke fundament in andere nota's zoals bijvoorbeeld het beleidsplan Wmo 'Hilversum voor iedereen 2013-2015', het beleidsplan sociale zaken 'Meedoen naar vermogen 2012 – 2015' en het Advies regionaal gezondheidsbeleid 'Kiezen voor Gezondheidswinst'. De 'rode draad' binnen al deze nota's is de omzetting van aanbodgericht naar vraaggericht werken én de inwoners hierin een actieve rol geven. Het gaat om de ondersteuning en participatie van de Hilversummers in hun sociale context. Deze Jeugdnota sluit aan op de Hilversumse beleidsvisies binnen het sociale domein.

15

Omdat de gemeente verantwoordelijk wordt voor de hulpverlening aan álle jongeren krijgen we te maken met veel nieuwe doelgroepen. Hierdoor zijn kwetsbare jongeren meer dan ooit aangewezen op de gemeente voor passende ondersteuning. Dit vraagt niet alleen om nieuwe expertise bij de gemeente, maar ook om afstemming tussen de diverse beleidsvelden en een andere wijze van regievoering.

Bij de voorbereidingen op de transities in het sociale domein werkt Hilversum nauw samen met de gemeenten in de regio Gooi- & Vechtstreek. Voor veel onderdelen van de jeugdzorg is de schaal van de gemeente Hilversum te klein en zal in de uitvoering samenwerking worden gezocht met de andere regiogemeenten. Bij een aantal onderdelen van de jeugdzorg bijvoorbeeld de jeugdbescherming en de jeugdreclassering, is deze regionale samenwerking bij Wet voorgeschreven. Bij hele specifieke zorgvormen zal zelfs de schaal van de regio te klein

zijn en moet misschien samenwerking worden gezocht met andere gemeenten/regio's. Met de nieuwe taken voor gemeente komen de daarbij behorende budgetten over in de vorm van een decentralisatie-uitkering in het Gemeentefonds. Op deze budgetten zal fors worden bezuinigd (op basis van het regeerakkoord is dit 15%). Medio 2013 is het financiële verdeelmodel van het rijk bekend en weet Hilversum wat het budget wordt in 2015. Ter voorbereiding op de overname van de jeugdhulpverlening is het essentieel om goed inzicht te krijgen in de omvang van de huidige hulpverlening. Hilversum heeft in de regio het initiatief genomen voor een startfoto (een analyse van het gebruik van de ambulante hulpverlening bij instellingen die jeugdzorg, jeugd GGZ en jeugd LVB aanbieden in de regio).

16

In 2015 krijgt Hilversum veel meer taken en bevoegdheden om onze jeugd te ondersteunen. Dit geldt ook voor de andere transities in het sociale domein, zodat de gemeente beter in staat is om een goede regie te voeren en een betere samenhang aan te brengen in de hulpverlening. Het is belangrijk, dat we ons als gemeente goed voorbereiden op deze toekomstige situatie. We kunnen niet in 2015 een knop omzetten. Daarom zijn de komende jaren essentieel in het proefdraaien en uitproberen van nieuwe werkwijzen in pilots. Daarnaast is kennisoverdracht nodig van de huidige beleidsmakers en financiers. We moeten ervoor waken dat de cliënt geen hinder vindt van deze reorganisatie van de jeugdzorg. Over de concrete invulling van de jeugdzorg moet de gemeente een beleidsplan ontwikkelen in 2014, zodat de overdracht ook echt per 1 januari 2015 kan worden gerealiseerd.

Paragraaf 3: Hilversumse visie op jeugdbeleid

3.1. Inhoudelijke uitgangspunten

De visie van deze nota 'JonginHilversum' sluit aan op het Collegeprogramma 2010-2014. Het college kiest voor 'Positief jeugdbeleid' waarin aandacht is voor álle jongeren. Er is aandacht voor talenten en kansen van jongeren. Kinderen, jongeren en het gezin die extra ondersteuning nodig hebben ontvangen passende ondersteuning.

Specifiek gericht op het toekomstige jeugdbeleid wil Hilversum een gemeente zijn die voorwaarden creëert voor een brede ontwikkeling van kinderen en jongeren, zodat zij de mogelijkheden krijgen om op zijn/haar eigen manier bij te dragen aan het maatschappelijk leven.

Elke jongere moet kunnen opgroeien in een veilige omgeving en voldoende kansen krijgen om te bouwen aan zijn/haar eigen toekomst en die van de samenleving. Voor alle kinderen en jongeren is dus belangrijk dat zij:

- kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving;
- onderwijs kunnen volgen;
- naar eigen vermogen participeren in de samenleving.

De volgende inhoudelijke uitgangspunten zijn leidend in het jeugdbeleid 2013-2016:

Visie	Richtinggevende uitspraken voor de organisatie van jeugdbeleid Hilversum	Randvoorwaarden
Talenten en competenties staan centraal.	- 'Positief jeugdbeleid' gericht op álle jeugd in Hilversum.	- Het perspectief en de talenten van de jeugd staan voorop.
Voorwaarden creëren voor een gunstig opgroei-klimaat voor álle kinderen en jongeren.	- Rekening houden met de verschillende mogelijkheden en beperkingen van de jeugd.	
De primaire verantwoordelijkheid voor opgroeien en opvoeden ligt bij ouders en verzorgers.	- Ouders/verzorgers zijn de formele opvoeders.	- Hilversum heeft een ondersteunende en voorwaarden scheppende taak (en ingrijpen indien nodig).
Vraaggericht, vindplaatsgericht, over alle domeinen heen en vanuit het principe 1 gezin, 1 plan en met 1 aanspreekpunt.	- Outreachend handelen op verschillende plekken in de wijken. - Integrale aanpak: 1 gezin, 1 plan en over de verschillende leefdomeinen.	- De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequaat aanbod.
Eigen kracht en regie.	- Het resultaat voor jeugdige en gezin is leidend en niet het aanbod. - Jeugdige en gezin hebben een centrale positie in het proces van vraag naar ondersteuningsplan. - Eenvoudige en transparante organisatie van de zorg voor jeugd.	- De uitgaven voor de zorg voor jeugd blijven beheersbaar en betaalbaar. - De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zorg voor jeugd.

Visie	Richtinggevende uitspraken voor de organisatie van jeugdbeleid Hilversum	Randvoorwaarden
Ontzorgen en normaliseren	- Benutten van professionals die als vanzelf betrokken zijn bij gezinnen (leraren, leidsters kinderopvang, etcetera). - Signalering vindplaatsgericht vormgeven.	
Meedoen	- Ruimte voor 1e lijnsprofessionals om uitvoering te geven aan ondersteuning. - Streven naar het (weer) zelf met de sociale omgeving kunnen opgroeien en opvoeden.	
Veiligheid	- Wanneer de gezondheid en veiligheid in het geding zijn, neemt de overheid de opvoeding (tijdelijk) over.	

3.2. De drie pijlers van het jeugdbeleid

De visie en de uitgangspunten van deze nota ‘#jonginhilversum’ zijn uitgewerkt in ‘drie pijlers’:

Pijler 1: Brede ontwikkeling

Pijler 2: Versterken van kansen

Pijler 3: Passende ondersteuning

Brede ontwikkeling		Versterken van kansen		Passende ondersteuning	
1.	Basisvoorzieningen breed inzetbaar.	5.	Mee kunnen doen in het onderwijs.	10.	Weer grip krijgen op het leven.
2.	Informatieoverdracht en signaleren.	6.	Mee kunnen doen aan sport en cultuur.	11.	Langdurige hulp, waar nodig.
3.	Verbinding en participatie.	7.	Mee kunnen doen voor de jong volwassenen.		
4.	Buiten spelen en ontmoeten.	8.	Verbeteren van de veiligheid voor jongeren/ inwoners.		
		9.	Hoe eerder, hoe beter.		

De drie pijlers zijn géén geïsoleerde onderdelen, maar zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Met een nieuwe invulling van de gemeentelijke toegang tot de hulpverlening heeft Hilversum een essentiële rol. Op deze manier houdt de gemeente zicht op de vragen in de drie pijlers en kan er een betere samenhang worden gebracht met andere vragen binnen het sociale domein.

De regierol van de gemeente is verschillend over de drie pijlers:

- Pijler 1: het faciliteren en het bieden van collectieve informatie, advies en goede basisvoorzieningen;
- Pijler 2 en 3: individuele kortdurende ondersteuning en interventies;
- Pijler 3: zwaardere vormen van ondersteuning (langdurig en permanent) en indien nodig drang en dwang achter de voordeur.

Gelet op de komende transitie jeugdzorg zal binnen Pijler 3 de grootste verandering optreden ten aanzien van wettelijke taken en verplichtingen en de doelgroep jongeren waarvoor we verantwoordelijk worden. Pijler 1 en 2 zijn met name gericht op het preventief lokaal jeugd- en onderwijsbeleid en anticipeert op de komende transitie jeugdzorg door ervoor te zorgen dat de basisvoorzieningen op orde zijn, het pedagogisch klimaat wordt versterkt en dat meer vraaggericht wordt gewerkt en gekeken wordt bij een hulpvraag welke potenties er zijn binnen de sociale context van een gezin.

In 2013 en 2014 wordt in een aantal lokale en regionale pilots nieuwe werkwijzen en samenwerkingsvormen uitgetoetst. We monitoren de opbrengst en we sturen op het realiseren van maximale input voor de transities, zowel beleidsmatig als werkinhoudelijk. We zoeken nadrukkelijk naar werkwijzen en samenwerkingsvormen in het brede sociale domein.

Pijler 1: Brede ontwikkeling

Deze pijler richt zich op de brede collectieve ontwikkeling van álle jeugdigen in Hilversum. Hierbij gaat het om een flexibel en samenhangend aanbod van diensten en voorzieningen in de verschillende leefdomeneinen¹ zodat álle kinderen en jongeren in Hilversum de gelegenheid krijgen om te participeren en de benodigde competenties te ontwikkelen die nodig zijn om zelfstandig te functioneren in de maatschappij. Voor ongeveer 85% van de Hilversumse jeugd zijn de voorzieningen in deze pijler voldoende om zich goed te kunnen ontwikkelen. In Pijler 1 worden de activiteiten, diensten en accommodaties op het brede terrein van gezondheid, zorg, opvoeding, welzijn, onderwijs, cultuur en vrije tijd aangeboden. Bij een goede inrichting van de basisvoorzieningen is er ook een sterke relatie met het fysieke domein waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, bijvoorbeeld het realiseren van goede onderwijshuisvesting en speelvoorzieningen in de wijken.

‘Meedoen’ is een centraal uitgangspunt binnen deze Jeugdnota. We gaan er daarbij vanuit dat iedereen, zoveel mogelijk, de regie heeft over zijn eigen leven en daarvoor verantwoordelijkheid neemt. Het versterken van het pedagogisch klimaat binnen Pijler 1 is belangrijk, omdat van een goed sociaal klimaat een preventieve werking wordt verwacht die (op termijn) het beroep op intensieve jeugdhulp kan doen afnemen. Indien er problemen ontstaan bij de groei en ontwikkeling van een kind is het van belang dat het kind, de ouders en de omgeving het vermogen en het vertrouwen hebben zoveel mogelijk zelf deze problemen op te kunnen lossen. Dit willen we bereiken door de ondersteuning en de zorg rondom kinderen zo in te richten dat het probleemoplossend vermogen van het kind, de ouders en de omgeving wordt versterkt.

De gemeente wil met de Hilversummers onderzoeken op welke wijze zij zelf een rol kunnen gaan spelen in het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang (deze pilot start in 2013 in Hilversum Noord).

23

¹ We onderscheiden verschillende leefdomeneinen rondom een kind: het gezin, onderwijs & arbeidsmarkt en vrije tijd.

Pijler 1: Brede ontwikkeling	
Hoofddoel	Alle kinderen en jongeren in Hilversum krijgen de gelegenheid om te participeren en de benodigde competenties te ontwikkelen die nodig zijn om zelfstandig te functioneren in de maatschappij.
Rol van de overheid	Hilversum schept voorwaarden om kinderen en jongeren gezond en evenwichtig te laten opgroeien door het faciliteren van goede basisvoorzieningen zoals consultatiebureaus, woonruimte, jongerencentra etcetera en het creëren van een samenhangend aanbod van voorschoolse voorzieningen, onderwijs, sport, media en cultuur in Hilversum.
Subdoelen	1. basisvoorzieningen breed inzetbaar; 2. informatieoverdracht en signaleren; 3. verbinding en participatie; 4. buiten spelen en ontmoeten.
Pilot	Versterken opvoedkracht in de wijk Hilversum Noord.

Pijler 2: Versterken van kansen

Pijler 2 is – aanvullend op die van de brede ontwikkeling - gericht op het versterken van individuele kansen van ouders, kinderen en jongeren die (tijdelijk) hulp of steun nodig hebben op het gebied van opgroeien, ontwikkelen, onderwijsachterstanden, sport, cultuur en vrije tijd. Hierbij gaat het om ongeveer 10% van de Hilversumse jeugd (ruim 2.150).

Soms is extra tijdelijke ondersteuning nodig om álle kinderen en jongeren kansen te geven gezond en evenwichtig op te groeien. Hilversum heeft hierin een rol door het aanbieden van individuele kortdurende ondersteunende voorzieningen. Specifieke aandacht binnen deze Pijler 2 is er voor jongeren en jong volwassenen met (meervoudige) problemen. Essentieel is dat kwetsbare jongeren tot 27 jaar die het niet lukt om op eigen kracht een baan te krijgen worden ondersteund naar onderwijs en/of werk.

In Pijler 2 gaat het om enkelvoudige vragen en problemen die in samenhang worden opgepakt en opgelost. De eigen kracht van het kind of de jongere, het gezin en/of het netwerk is leidend. Bij de toeleiding naar de hulpverlening heeft de gemeente een cruciale rol en kan op deze wijze bewaken dat uitvoerende organisaties werken volgens de nieuwe principes en vragen in samenhang worden opgepakt.

Pijler 2: Versterken van kansen	
Hoofddoel	Hilversum biedt opgroei- en ontwikkelkansen voor kinderen die (tijdelijk) hulp en steun nodig hebben, voor kinderen met een beperking en/of met minder draagkrachtige ouders zodat elk kind zijn/haar talenten optimaal kan ontplooiën en de benodigde competenties kan ontwikkelen om zelfstandig te functioneren in de maatschappij.
Rol van de overheid	Hilversum wil álle kinderen en jongeren kansen geven om gezond en evenwichtig op te groeien door het aanbieden van (kortdurende) ondersteunende voorzieningen op het gebied van opgroeien en ontwikkelen, onderwijsachterstanden, sport, cultuur en vrije tijd (wegnemen van drempels).
Subdoelen	1. mee kunnen doen in het onderwijs; 2. mee kunnen doen aan sport en cultuur; 3. mee kunnen doen door de jong volwassenen; 4. verbeteren van de veiligheid voor jongeren/inwoners; 5. hoe eerder, hoe beter.
Pilot	Pilot Frontlijnsturing in Hilversum

Pijler 3: Passende ondersteuning

Tot slot willen we als gemeente de kinderen, jongeren en ouders die dat echt nodig hebben, passende ondersteuning kunnen bieden. Voor de preventieve zorg was de gemeente al verantwoordelijk, vanaf 2015 gaat de gemeente over alle jeugd- en opvoedhulp.

De taken en verantwoordelijkheden en de middelen die hiervoor aan de gemeente beschikbaar worden gesteld, maken dat de invulling van Pijler 3 er vanaf 2015 heel anders uit komt te zien. Het doel van deze Pijler is dat Hilversum passende hulp biedt op het moment dat het kind, de jongere en/of het gezin en hun sociale netwerk een probleem zelf niet kunnen oplossen. Naar inschatting gaat het hier om 5% van de jeugd, ruim 1.050 kinderen. De ondersteuning draagt bij aan het zelfstandig functioneren en deelname aan de samenleving. In deze pijler treden we als overheid op vanuit een sterke regie, indien nodig met drang en dwang. De veiligheid van het kind/jongere is altijd leidend en gewaarborgd.

Van belang is dat we ons goed voorbereiden op de transitie van de jeugdzorg per 1 januari 2015.

Dit betekent dat we:

- met de huidige instellingen tijdig in gesprek gaan over de invoering van een vraaggerichte, integrale werkwijze en over de rol van eigen uitvoeringsorganisaties;
- ervoor kiezen om de toegangstaak zelf uit te voeren en erop toe zien dat er bij gezinsondersteuning wordt gewerkt volgens het principe: 1 gezin, 1 plan;
- moeten zorgen voor een evenwichtig en voldoende aanbod aan jeugdhulp (in natura of via PGB);
- hulpverlening aanbieden die voldoen aan de landelijk geformuleerde kwaliteitseisen en de landelijke certificering. In subsidiebeschikkingen en/of contracten moeten we hierop sturen;
- verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van het kind en daar waar nodig moeten ingrijpen.

De concrete wijze waarop we de jeugdzorg in 2015 invullen, leggen we vast in een beleidsplan in 2014.

28

Pijler 3 Passende ondersteuning	
Hoofddoel	De gemeente biedt passende en snelle ondersteuning op het moment dat het kind, de jongere en/of het gezin en hun sociale netwerk een probleem zelf niet kunnen oplossen. De ondersteuning draagt bij aan het zelfstandig functioneren en deelname aan de samenleving.
Rol van de overheid	Sterke regie vanuit de overheid, indien nodig met drang en dwang en met het gezin zodat te allen tijden de veiligheid van het kind/jongere is gewaarborgd.
Subdoelen	1. weer grip krijgen op het leven; 2. langdurige hulp, waar nodig.
Pilot	Regionale pilot: Wrap Around care Regionale pilot: Eerder en Dichtbij

3.3. De rol van jongeren, ouders en de professionals

De belangen van ouders en jeugdigen dienen volgens de nieuwe Jeugdwet gewaarborgd te worden². We geven via het principe van vraagsturing prioriteit aan het perspectief van ouders en jeugdigen. De gemeente investeert in een goed communicatieplan om inwoners te betrekken bij de invulling van ons jeugdbeleid. We streven daarmee nadrukkelijk naar tweerichtingsverkeer: niet alleen zenden, maar ook ontvangen.

We leveren op de volgende wijze een bijdrage aan het versterken van de positie van ouders en jeugdigen:

- bij de ontwikkeling van nieuw beleid is er expliciete aandacht voor de positie van de jongere en hun ouders;
- we willen leren van de ervaringen van kinderen en jongeren en hun ouders die te maken krijgen met jeugdhulp. Cliënten worden ondervraagd over de diensten en producten die ze aangeboden krijgen;
- cliëntenorganisaties krijgen een sterke rol (o.a. bij het opzetten van ervaringsonderzoek en medezeggenschap);
- er is een goede klachtenregeling;
- het realiseren van een vertrouwenspersoon.

29

Samen met de betrokken instellingen zijn we verantwoordelijk voor een sluitende aanpak over alle domeinen heen. We willen dat onze professionals inwoners benaderen vanuit de vraag en vanuit de 'eigen kracht'. Dit vergt van instellingen dat het perspectief van de jongere/het gezin leidend is en dat organisatiedoelen ondergeschikt zijn. Om deze 'kanteling in de hulpverlening' te realiseren gaat Hilversum actief en krachtig hierop toezien bij de toegang tot de hulpverlening. Daarnaast vraagt dit van ons als gemeente een andere wijze van aansturing van de uitvoerende organisaties: in plaats van afspraken maken over het te realiseren aanbod sturen op het realiseren van prestatieafspraken.

² De concept Jeugdwet legt bij gemeenten de verantwoordelijkheid neer dat jeugdigen en ouders die (intensieve of gesloten) jeugdhulp ontvangen of te maken hebben met het meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling een onafhankelijk vertrouwenspersoon kunnen krijgen toegewezen.

3.4 Deel 2: uitwerking van de pijlers en verantwoording

In deel 2 van deze nota zijn de drie pijlers en de doelen binnen deze pijlers uitgewerkt. Dit is onze agenda voor de toekomst. De doelen worden geïntegreerd in de beleids- en begrotingscyclus van de gemeente. Waar nodig worden acties geconcretiseerd in specifieke beleidsnota's. Voor het monitoren van de voortgang van de doelen willen we aansluiten op ontwikkelingen binnen de Wmo (bijvoorbeeld het meten van cliënttevredenheid). Daarnaast zien we toe op de kwaliteit van de uitvoering van het jeugdbeleid via de subsidierelatie en willen we in de toekomst de uitvoerende organisaties financieren op basis van prestaties in plaats van op het gerealiseerde aanbod.

Jaarlijks ontvangt de gemeenteraad de resultaten van de voortgangsmetingen. De monitoring van de resultaten vormt een belangrijke onderlegger voor de jaarlijkse prestatieafspraken met de partners en instellingen die met en voor de Hilversumse jeugd werken.

#jonginhilversum
Deel 2 de drie Pijlers

Inhoudsopgave

Pijler 1: Brede ontwikkeling

1.	Basisvoorzieningen breed inzetbaar	35
2.	Informatieoverdracht en signaleren	38
3.	Verbinding en participatie	40
4.	Buiten spelen en ontmoeten	44

Pijler 2: Versterken van kansen

5.	Mee kunnen doen in het onderwijs	47
6.	Mee kunnen doen aan sport en cultuur	50
7.	Mee kunnen doen voor de jong volwassenen	52
8.	Verbeteren van de veiligheid voor jongeren/inwoners	56
9.	Hoe eerder, hoe beter	59

Pijler 3: Passende ondersteuning

10.	Weer grip krijgen op het leven	63
11.	Langdurige hulp, waar nodig	66

Begroting

68

DEEL 2: De drie pijlers

In dit hoofdstuk zijn de doelen van de drie pijlers uitgewerkt. Daarbij is per doel in beeld gebracht:

- Onze visie
- Wat willen we bereiken?
- Waar staan we nu, hoe verder?
- Wat gaan we doen en hoe gaan we dit meten?

Het is onmogelijk om alle activiteiten die er zijn ter ondersteuning van onze jeugd en hun ouders te benoemen in deze nota.

In deze nota is daarom een selectie gemaakt van de belangrijkste onderwerpen per doel, zodat inzichtelijk wordt wat met dit doel wordt beoogd. Tenslotte is weergegeven in een financieel overzicht hoeveel middelen in 2013 worden ingezet. Het totale budget voor de uitvoering van het programma Jeugd en Onderwijs is reeds vastgesteld in de programmabegroting 2013.

1. Basisvoorzieningen breed inzetbaar

Onze visie

Hilversum is een mooie gemeente om op te groeien. We hebben onze jeugd veel te bieden als Mediastad in een groene omgeving. Voor een goede ontwikkeling van onze jeugd is het belangrijk, dat we als gemeente faciliteren dat er een goed samenhangend aanbod is van voor- en buitenschoolse voorzieningen, onderwijs, sport-, en cultuuractiviteiten, waardoor kinderen en jongeren de kans krijgen om zich goed en gezond te ontwikkelen.

We willen dat onze voorzieningen zo goed mogelijk worden benut en stimuleren multifunctioneel/flexibel gebruik. Op het terrein van onderwijs is de gemeente verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting van het primair onderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. De manier waarop we dit de komende jaren gaan invullen, hebben we vastgelegd in ons Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De Brede Scholen zijn een goed voorbeeld van het gezamenlijk invulling geven aan multifunctioneel gebruik en hebben een belangrijke meerwaarde in de kwaliteit van het onderwijs. We stimuleren de ontwikkeling en opzet van Brede Scholen. Daarnaast vinden we de oprichting van Integrale Kindcentra een goede ontwikkeling. Deze Integrale Kindcentra richten zich op het realiseren van een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen: tijdens de voorschoolse periode en op de basisschool.

**Brede ontwikkeling
van álle jeugdigen
in Hilversum**

**Gezond
opvoeden
en opgroeien!**

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- voldoende binnen en buiten accommodaties voor sport, spelen en cultuur;
- het aanbod aan activiteiten sport, cultuur en vrije tijd sluit aan op de vraag;
- kinderopvangaccommodaties en peuterspeelzalen voldoen aan de wettelijke regelgeving;
- onderwijshuisvesting wordt uitgevoerd conform het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs;
- onze basisvoorzieningen zijn breed inzetbaar en worden multifunctioneel gebruikt;
- scholen die dat willen ontwikkelen zich als Brede School of Integraal Kindcentrum.

Waar staan we nu, hoe verder?

We hebben de afgelopen jaren flink geïnvesteerd om de basisvoorzieningen in Hilversum op orde te krijgen. Uit de jongerenenquête blijkt dat aan de toegankelijkheid en de kwaliteit van het aanbod aan basisvoorzieningen door onze jongeren een ruime voldoende wordt gegeven. Er wordt nog onvoldoende multifunctioneel gebruik gemaakt van de voorzieningen. Hilversum stimuleert de ontwikkeling en opzet van Brede Scholen met een subsidieregeling en we willen deze ontwikkelingen (ook de Integrale Kindcentra) blijven faciliteren. Er zijn zes Brede Scholen in Hilversum actief en er zijn in 2013 drie scholen die zich oriënteren op het ontwikkelen tot een Brede School.

37

Wat gaan we doen?

- stimuleren van multifunctioneel gebruik van de bestaande basisvoorzieningen;
- controleren en handhaven van de kwaliteit van de accommodaties van kinderopvang en peuterspeelzalen;
- uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs;
- stimuleren en ondersteunen van de ontwikkeling van Brede Scholen en Integrale Kindcentra.

Hoe gaan we dit meten?

- voortgangsrapportages Integraal Huisvestingsplan onderwijs;
- monitor brede scholen;
- monitor kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen;
- twee jaarlijkse jongerenenquête.

2. Informatieoverdracht en signaleren

Onze visie

38

We willen onze kinderen, jongeren en hun ouders goed informeren over gezond opvoeden en opgroeien. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ/GGD), het CJG en het WWZ-loket zetten we hier voor in. We vinden dat bepaalde thema's in deze informatieverstrekking aan onze jeugd extra aandacht verdienen, bijvoorbeeld het tegengaan van riskant alcohol- en drugsgebruik bij jongeren, het bestrijden van overgewicht, pesten, veilig uitgaan en het verwerken van scheidingen.

De professionals moeten goed weten wat er speelt en welke informatiebehoefte er is. Dit betekent dat we van hen een pro actieve rol verwachten en dat de informatie wordt gegeven op de plekken waar de jongeren/ ouders het beste kunnen worden bereikt zoals, de voorschoolse voorzieningen, scholen, consultatiebureaus, buurtverenigingen, de wijksteunpunten en jongerenaccommodaties. We vinden het belangrijk dat er een breed informatie aanbod is, dat zich richt op de verschillende leeftijdscategorieën. Om de jeugd (met name de 16-plussers) beter te kunnen bereiken, gaan we sociale media inzetten.

Speciale aandacht is er in de voorlichting nodig voor het herkennen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het bespreekbaar maken van de signalen door professionals. Van beroepskrachten wordt verwacht dat zij werken volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling.

Bij het signaleren van problemen is de Verwijsindex een instrument om in contact te komen met hulpverleners die bekend zijn met het kind.

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- goede voorlichting over gezond opgroeien en opvoeden;
- vroegtijdige signalering van gezondheids- en psychische problemen bij kinderen;
- het herkennen en voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- gebruik van de Verwijsindex onder professionals;
- ouders en professionals zijn bekend met het CJG.

Waar staan we nu, hoe verder?

39

In 2010 is er regionaal onderzoek gedaan naar de informatiebehoefte van onze inwoners. Dit heeft geresulteerd in een aantal regionale gezondheidsspeerpunten, waar we als gemeente extra op hebben ingezet (bijvoorbeeld het project 'Samen aan de slag', gericht op de bestrijding van alcoholmisbruik). We hebben geïnvesteerd in een breed pakket aan voorlichting via het CJG/WWZ-loket. Uit onderzoek weten we dat informatie die via 'verschillende' kanalen bij de doelgroepen terecht komt, het meest effectief is. De leeftijdscategorie die minder goed is bereikt zijn de 14-plussers. Elders zijn goede ervaringen opgedaan met de inzet van sociale media voor deze doelgroep. We hebben als (centrum)gemeente een belangrijke taak in de aanpak van kindermishandeling. De professionals zijn verplicht te werken volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling. We zien er als gemeente op toe dat de uitvoerende organisaties deze meldcode gebruiken. Professionals kunnen indien zij zorgen over een kind hebben een melding doen in de Verwijsindex en hiermee inzicht krijgen of het kind ook bij andere instellingen bekend is. Hilversum bereidt zich voor op de overname van het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) vanaf 2015. Dit meldpunt wordt gekoppeld aan het steunpunt Huiselijk Geweld.

Wat gaan we doen?

- inzetten van de Jeugdgezondheidszorg (basistakenpakket en maatwerkdeel JGZ 0-19);
- aanbieden van een breed pakket aan voorlichting voor de verschillende leeftijdscategorieën;
- extra aandacht besteden aan de speerpunten van het gezondheidsbeleid 2011 t/m 2014 GGD Gooi- en Vechtstreek;
- informatie overdragen op de vindplaatsen;
- sociale media inzetten voor betere communicatie;
- toezien op het hanteren van de Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling;
- integreren van AMK en het steunpunt Huiselijk Geweld;
- stimuleren van het gebruik van de Verwijsindex.

Hoe gaan we dit meten?

40

- monitor inzake de bekendheid met het CJG (Research to evolve);
- monitor JGZ (bereik);
- tweejaarlijkse jongerenenquête.

3. Verbinding en participatie

Onze visie

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Indien er problemen zijn bij het opvoeden en opgroeien is het belangrijk om te onderzoeken of er binnen het eigen netwerk van een gezin ondersteuning aanwezig en mogelijk is. De professionele hulpverleners moeten veel meer vanuit dit perspectief gaan werken (zorgen dat, in plaats van zorgen voor). Dit sluit aan bij de visie vanuit het Wmo beleidsplan.

Daarnaast is het wenselijk dat er een cultuur ontstaat waarbij het normaal is om vragen te hebben over opvoeden en opgroeien, zonder dat dit gezien wordt als een probleem (ontproblematiseren).

We willen vraaggericht werken stimuleren. Dit betekent een actievere rol van onze inwoners en een andere invulling van de rol van hulpverleners. We onderkennen het belang van de rol van vrijwilligers en professionals (bijvoorbeeld onderwijskrachten) als mede opvoeders. Zij hebben een belangrijke voorbeeldfunctie en signaleringsrol.

We vinden het belangrijk **de samenhang in de wijken tussen inwoners te versterken** en te zorgen voor een betere sociale cohesie. Het welzijns- en jongerenwerk kan hieraan bijdragen en dat geldt ook voor vrijwilligers/mantelzorgers. Het ontwikkelen van het vrijwilligersbeleid wordt vanuit de Wmo opgepakt. Vanuit het jeugdbeleid is de inzet van jonge mantelzorgers een aandachtspunt en hoe we het vrijwilligerswerk door jongeren kunnen promoten (bijvoorbeeld inzet maatschappelijke stages).

Jongerenparticipatie zien we als een goed middel om beter zicht te krijgen op de leefwereld en de wensen van onze jeugd. We vragen aan de jongeren input voor het gemeentelijk beleid te leveren en bieden hen ook ruimte om zelf activiteiten te kunnen ontplooiën en initiatieven uit te werken. De gemeente ondersteunt het mogelijk maken van 'het jongereninitiatief' dat ontwikkeld is door de jongerengroepen zelf.

Om onze jongeren te betrekken bij de maatschappij zijn er nu nog de verplichte maatschappelijke stages voor de leerlingen van het Voortgezet Onderwijs. Vanaf het schooljaar 2015-2016 is hier geen financiering meer voor vanuit het Rijk. In overleg met het onderwijs bezien we op welke wijze het onderwijs in de toekomst maatschappelijke stages kan blijven organiseren.

We verwachten een kwaliteitsverbetering van de ondersteuning van leerlingen in het onderwijs door de invoering van Passend Onderwijs. Via het Passend Onderwijs wordt een betere verbinding aangebracht in de samenwerking tussen de scholen en de gemeente voor de individuele ondersteuning van leerlingen. Daarnaast zijn de Brede

Scholen een belangrijke verbindende factor tussen het onderwijs en andere voorzieningen. Ouders hebben zelf een belangrijke stem en we willen de ouderparticipatie stimuleren.

Hilversum is de Mediastad en daar zijn we trots op. We willen dit ook graag overbrengen aan onze jeugd. Met het onderwijs werken we aan het concept van de 'Mediaschool' in Hilversum. Het thema 'Hilversum Mediastad' krijgt meer aandacht in het onderwijs door onderwijs en de media dichter bij elkaar te brengen.

42 Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- vraaggericht werken en de omschakeling van aanbodfinanciering naar prestatieafspraken;
- een hogere jongerenparticipatie en ouderbetrokkenheid;
- een versterkte sociale samenhang in de wijk;
- een beter gebruik van ondersteuningsmogelijkheden via mantelzorg/vrijwilligerswerk;
- concrete afspraken met de scholen over de ondersteuning van leerlingen via het Passend Onderwijs;
- sterkere relatie tussen het onderwijs en de media;
- 'Mediascholen' in Hilversum.

Waar staan we nu, hoe verder?

We willen een omslag maken van het aanbodgericht werken, naar vraaggericht werken. Dit verlangt een andere manier van aansturing en financiering door de gemeente. Veel meer moet worden gekeken naar het maken van afspraken over de te behalen prestaties, in plaats van het te realiseren aanbod.

Voor het versterken van de sociale context op wijkniveau is een integrale benadering nodig binnen de gemeente over de verschillende domeinen heen (met Wmo/Sociale Zaken/Wijkzaken). In de pilots 'Pedagogische Civil Society' en 'Frontlijnsturing' gaan we uitproberen hoe we de samenhang kunnen verbeteren. Jongerenparticipatie in Hilversum kent verschillende vormen. Verschillende groepen jongeren zijn in Hilversum actief zoals de jongerenambassadeurs, Jong Gooiland en de Jongerenraad Hilversum. Met deze jongerengroepen wordt over diverse thema's gesproken (bijvoorbeeld over het thema 'Veilig Uitgaan'). Uit de in 2011 uitgevoerde frictieanalyse onder vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in Hilversum blijkt dat organisaties kritiek hebben op de wijze van subsidiëren en verantwoorden. We willen bezien of we op een eenvoudiger manier dit soort initiatieven kunnen ondersteunen vanuit de gemeente.

43

Wat gaan we hiervoor doen?

- pilots uitvoeren voor het versterken van de netwerken in de wijk ;
- meewerken aan de ontwikkeling van uitvoeringsnota 'Informeel Ondersteuning (Wmo) met speciale aandacht voor de inzet van jeugdvrijwilligers en jonge mantelzorgers;
- in gesprek met vrijwilligersorganisaties over de wijze van financiering;
- jongeren structureel betrekken bij de ontwikkeling van beleid;
- faciliteren van de uitvoering van initiatieven van jongeren, invoeren van 'het jongereninitiatief';
- overleg met het onderwijs over het voortzetten van de maatschappelijke stages;
- bevorderen van ouderbetrokkenheid;
- cultuureducatie aanbieden voor alle leeftijdscategorieën;
- met het onderwijs invulling geven aan het thema 'Hilversum Mediastad' en het concept voor de 'Mediaschool';

- met de schoolbesturen invulling geven aan Passend Onderwijs;
- met onze aanbieders verder vorm geven aan het invullen van vraaggericht werken en het versterken van 'eigen kracht'.

Hoe gaan we dit meten?

- tweejaarlijkse jongerenenquête.

4. Buiten spelen en ontmoeten

44

Onze visie

Hilversum wil de openbare ruimte zodanig inrichten dat de leefbaarheid van de buurten goed is en kinderen en jongeren plezierig buiten kunnen zijn en spelen. We vinden het belangrijk dat er in de gemeente voldoende voorzieningen zijn die ertoe uitnodigen dat bewoners van de wijken elkaar ontmoeten. De kwaliteit van de speelvoorzieningen wordt gecontroleerd door inspecties. Bij vervanging of de realisatie van nieuwe voorzieningen wordt gebruik gemaakt van hoogwaardige en duurzame materialen. Bij het realiseren of renoveren van speelplekken in de wijk betrekken we de inwoners.

Voor het buitenspelen zijn niet alleen de ingerichte voorzieningen geschikt. We zijn een groene gemeente, beschikken over een prachtige natuur in de omgeving, die ook mogelijkheden biedt voor onze jongeren om buiten te kunnen spelen of te verblijven. Om de verkeersveiligheid op straat verder te optimaliseren, willen we dat jonge kinderen op de hoogte zijn van de verkeersregels.

Onze wijken zijn er ook voor onze jeugd. Zij moeten elkaar kunnen ontmoeten in de buurt. Als andere inwoners daar last van hebben, is het van belang om met elkaar op zoek te gaan naar oplossingen. Ons jongerenwerk kan hierbij een bemiddelende rol spelen als dit nodig en wenselijk is. Jongeren die uitgaan in Hilversum moeten dit op een veilige en prettige manier kunnen doen (leuk en veilig uit kunnen gaan in Hilversum).

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- er zijn geschikte en bereikbare speel- en ontmoetingsvoorzieningen in de wijk;
- Hilversum is en blijft een leuke stad om uit te kunnen gaan;
- jonge kinderen weten hoe ze veilig in het verkeer moeten bewegen (veilig verkeersgedrag);
- jongeren ontmoeten elkaar in de wijken. Bij hinder wordt gezocht naar oplossingen en wordt waar nodig ingegrepen.

45

Waar staan we nu, hoe verder?

In de nota Speelruimtebeleid 'Geef ze de ruimte 2008 – 2015' hebben we afspraken gemaakt over de inrichting van onze openbare ruimte voor speelvoorzieningen.

'Veilig Uitgaan' is een belangrijk thema geweest het afgelopen jaar. We hebben veel geïnvesteerd in informatieoverdracht aan de jongeren en hun ouders over dit thema, hebben het jongerenwerk extra ingezet en er zijn specifieke veiligheidsmaatregelen getroffen (extra inzet politie met behulp van cameratoezicht). Dit alles blijkt zijn vruchten af te werpen. We moeten inzetten wat nodig is, zodat Hilversum een leuke en veilige uitgaansstad blijft voor de jongeren.

Wat gaan we hiervoor doen?

- uitvoeren van de vastgestelde nota Speelruimtebeleid 'Geef ze de ruimte 2008 – 2015';
- realiseren van kinder- en buurtparticipatie per wijk bij de inrichting van speelplekken;
- nieuwe afspraken maken over de borging van het thema 'Veilig Uitgaan' (via de nota 'Veilig Uitgaan');
- we gaan na op welke wijze we ons jongerenwerk het beste kunnen inzetten;
- we stimuleren en financieren (via inzet provinciale subsidie) verkeerseducatie-projecten.

Hoe gaan we dit meten?

- veiligheidsmonitor;
- omnibussenquête;
- meerjarig onderhoudsplanung (nota Speelruimtebeleid).

5. Mee kunnen doen in het onderwijs

Onze visie

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van onze kinderen. Dit doel richt zich op extra ondersteuning die sommige kinderen nodig hebben om zich goed te kunnen ontplooiën en op het creëren van gelijke kansen voor hen op een goede schoolloopbaan. We zetten in op een vroegtijdige taalondersteuning van onze kinderen. We handhaven de spraak- en taalscreening via preventieve logopedie en subsidiëren de VVE. Daarnaast subsidiëren we de schakelklassen en de centrale opvang voor niet-Nederlands sprekende kinderen ter versterking van de taalontwikkeling van de schoolgaande kinderen.

In het Passend Onderwijs hebben schoolbesturen en de gemeente een gedeelde verantwoordelijkheid bij de individuele hulpverlening aan leerlingen. Hierover maken we samen met de onderwijsbesturen afspraken. We gaan de komende periode samen met de onderwijspartners ons inzetten om via het Passend Onderwijs de zorg in én om de school zo effectief en efficiënt mogelijk te organiseren. Daarbij zal worden gekeken naar de rol en de inzet van schoolmaatschappelijk werk. Een ander gespreksonderwerp met de schoolbesturen Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs is het realiseren van een goede aansluiting tussen het primair en het voortgezet onderwijs.

Een belangrijk speerpunt voor de gemeente en de onderwijsbesturen is het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Aan de aanpak van voortijdig schoolverlaten wordt gezamenlijk vorm gegeven met het bedrijfsleven, de scholen en het RBL. Om de jongeren weer terug naar school te krijgen, zetten we het instrument Jongeren in Beeld (JIB) in.

We hebben afstemming met de schoolbesturen om het toelatings- en doorstroombeleid transparant en eenduidig te krijgen binnen Gooi- en vechtstreek.

Sommige ouders hebben onvoldoende middelen om de schoolkosten van hun kinderen te betalen. In de nieuwe nota Armoedebeleid van de gemeente Hilversum wordt opgenomen dat bekeken wordt hoe de gemeente in de

Versterken
van kansen

Meedoen aan
sport en
cultuur

toekomst hierin ondersteuning kan bieden. Met de Stichting Leergeld zal worden samengewerkt om kinderen aanvullende hulp te bieden zodat ook zij binnen en buiten het onderwijs aan activiteiten kunnen deelnemen.

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- alle kinderen met een VVE-indicatie ontvangen een VVE-aanbod;
- kinderen in het onderwijs met een taalachterstand maken gebruik van de schakelklassen;
- er is een sluitend zorgaanbod in én om de school in het kader van Passend Onderwijs;
- goede aansluiting van leerlingen van het Primair Onderwijs op het Voortgezet Onderwijs;
- er zijn minder voortijdig schoolverlaters en meer jongeren halen een startkwalificatie;
- opname vergoeding van schoolkosten in armoedebeleid.

Waar staan we nu, hoe verder?

Het gebruik van VVE door de doelgroepen is in de afgelopen jaren gestegen van 40% in 2008 naar 90% in 2011. We willen bereiken dat alle peuters die dit nodig hebben (en een indicatie hiervoor hebben) gebruik maken van de VVE ³.

We hebben aandacht voor taalachterstanden bij kinderen in het basisonderwijs. Hilversum continueert de spraak-taalscreening via de preventieve logopedie voor de jongste kinderen. Kinderen die taalachterstanden hebben, kunnen onder bepaalde voorwaarden gebruik maken van de schakelklas. Het aantal kinderen dat deelneemt aan een schakelklas is met ruim 30% toegenomen. Leerplichtige nieuwkomers kunnen terecht op de centrale opvang basisonderwijs. De gemeente ondersteunt initiatieven voor taalontwikkeling zoals de aanpak 'Bibliotheek op School'. We zijn met de schoolbesturen in gesprek over de invoering van Passend Onderwijs. Hilversum heeft het voortouw genomen voor regionale afstemming bij de invulling van Passend Onderwijs.

In onze RMC-regio is een nieuw convenant voortijdig schoolverlaten afgesloten voor de periode 2012 -2015.

³ Het bereik van de gemeentelijke doelgroep VVE 2-4 jarigen is toegenomen van 40% in 2008 naar 90% in 2011.

In dit convenant is een gezamenlijke resultaatafspraak opgenomen, gekoppeld aan de landelijke doelstelling van maximaal 25.000 in 2014.

Wat gaan we hiervoor doen?

- 100% bereiken van VVE voor kinderen met indicatie van het consultatiebureau;
- continueren van de schakelklassen en centrale opvang van nieuwkomers;
- ontwikkelen en uitvoeren van afspraken Passend Onderwijs met schoolbesturen;
- afspraken maken met de PO-scholen en VO-scholen over een goede aansluiting;
- uitvoering convenant voortijdig schoolverlaten;
- uitwerken van mogelijkheid vergoeding schoolkosten in het kader van het armoedebeleid.

50 Hoe gaan we dit meten?

- monitoren VVE, schakelklassen, VSV.

6. Mee kunnen doen aan sport en cultuur

Onze visie

Hilversum wil drempels om mee te kunnen doen aan sport en cultuur wegnemen bij gezinnen met een uitkering of ander laag inkomen. Voor de kinderen en jongeren uit deze gezinnen kan beroep worden gedaan op bijzondere bijstand, zodat zij financieel geholpen worden om ook gebruik te maken van het brede integrale aanbod van activiteiten op het gebied van sport, cultuur en vrije tijdsvoorzieningen (Pijler 1). Ter stimulering van het sporten voor álle kinderen dragen we bij aan het Jeugdsportfonds. Voor het stimuleren van cultuur willen we een Cultuurfonds opzetten (naar voorbeeld van het Jeugdsportfonds)

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- kinderen die dit nodig hebben extra ondersteunen;
- continuering van het Jeugdsportfonds;
- een Jeugdcultuurfonds.

Waar staan we nu, hoe verder?

Hilversum heeft bijzondere bijstand om kansen voor kinderen en jongeren te vergroten. Vanuit de bijzondere bijstand kan (tot een inkomen van 110% van het sociaal minimum) een beroep worden gedaan op de activiteitenregeling of eventueel individuele bijzondere bijstand. De activiteitenregeling kan naar keuze gebruikt worden voor bijvoorbeeld sport, culturele activiteiten of de kosten van een schoolreisje. Individuele bijzondere bijstand kan gevraagd worden voor bijzondere kosten en wordt per aanvraag beoordeeld. We willen vanuit de activiteitenregeling en de bijzondere bijstand de kinderen/gezinnen een goede ondersteuning aanbieden. We vinden het belangrijk via het Jeugdsportfonds de kinderen, waarvan de ouders dit niet kunnen betalen, de mogelijkheid te bieden om te kunnen sporten. We vinden dit fonds een mooi voorbeeld van samenwerking tussen verschillende partijen (publiek en privaat) en willen dit ook voor cultuur gaan opzetten (Jeugdcultuurfonds).

Wat gaan we hiervoor doen?

- bij begeleiding gezinnen goed onderzoeken wat nodig en daar waar mogelijk inzetten van bijzondere bijstand;
- bijdragen aan het Jeugdsportfonds en promoten van dit fonds bij particulieren;
- opzetten van een Jeugdcultuurfonds;
- samenwerken met de Stichting Leergeld.

Hoe gaan we dit meten?

- monitor bijzondere bijstand;
- monitor Jeugdsportfonds.

52

7. Mee kunnen doen voor de jong volwassenen

Onze visie

We vinden dat jongeren moeten leren om op eigen benen te staan en zich te ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke burgers. Dit houdt in, dat we jongeren stimuleren en faciliteren om zelf werk te zoeken en/of een opleiding te volgen ⁴. Veruit het grootste deel van de jongeren maakt zijn/haar schoolopleiding af, is daarna goed in staat om op eigen kracht werk te vinden en heeft geen schulden. De jongeren die een beroep doen op onze dienstverlening, kunnen intensieve begeleiding en zorg nodig hebben ⁵.

We vinden het van belang om jongeren in de leeftijd van 18 tot 27 jaar te stimuleren een startkwalificatie te halen (binnen de mogelijkheden ⁶) met behulp van een leerbaan of een vervolgopleiding. Jongeren met een startkwalificatie die geen werk hebben, stimuleren we actief om te gaan leren en/of te gaan werken. Instrumenten en diensten om deze doelgroepen vroegtijdig te signaleren en te ondersteunen naar onderwijs en/of werk moeten worden gecontinueerd en indien nodig worden verbeterd. Gezocht wordt naar samenwerking met de andere regiogemeenten op dit terrein.

We moeten voorkomen langs elkaar heen te werken in het genereren van werk voor jongeren. De matching van de personeelsvraag van de werkgever met de vraag naar arbeid van de (jonge) werkzoekende wordt de komende periode verder verbeterd door het ontwikkelen van een integrale werkgeversbenadering.

De inhoudelijke samenhang tussen de beleidsterreinen jeugd en onderwijs, sociale zaken, Wmo, veilig en toeleiding naar de arbeidsmarkt komt samen in de aanpak Jongeren, Onderwijs en Arbeidsmarkt (toeleiden naar werk). Hilversum gaat deze aanpak als centrumgemeente uitvoeren en coördineren. Het activiteiten- en ondersteuningsaanbod voor jongeren tot 27 jaar concentreert zich op preventie, dat wil zeggen: vroegtijdig signaleren, een intake en individuele begeleiding, en waar nodig toeleiding naar school en/of werk. De regiogemeenten, het onderwijs, de arbeidsmarkt en het UWV worden hierbij betrokken en worden aangesproken op hun (maatschappelijke) verantwoordelijkheden.

Tenslotte vinden we het belangrijk, dat er voldoende woningen zijn voor onze jongeren om zich in Hilversum te kunnen huisvesten. Sommige jongeren hebben extra ondersteuning nodig om zelfstandig te kunnen wonen.

⁴ In de wetgeving wordt dit verankerd door de jongere te verplichten eerst zelf vier weken naar werk te zoeken, voordat de jongere aanspraak kan maken op een uitkering en ondersteuning. De verplichting om werk te vinden geldt ook na de toekenning van een uitkering en ondersteuning.

⁵ Deze jongeren: zijn laaggeschoold, hebben geen startkwalificatie, zijn laaggeletterd, hebben gedragsstoornissen, hebben een slechte start gehad.

⁶ Uitzondering zijn bijvoorbeeld jongeren van het Praktijkonderwijs

A young couple is standing in front of a modern building with a wooden facade. The woman, on the left, has blonde hair and is wearing sunglasses, a black leather jacket, and a white t-shirt. She is holding a colorful, patterned map. The man, on the right, has dark hair and is wearing a pink jacket over a white t-shirt and a black backpack. He is holding a white map with red and black patterns. They are both looking at their maps. The building behind them has a wooden facade and large windows. A silver pole is visible in the foreground. In the background, other people can be seen walking.

roc
van amsterdam
gool en vechtst

ARENA 301

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- meer jongeren zijn aan het werk of leren;
- een beter aanbod aan werk voor de jongeren via gezamenlijke werkgeversbenadering;
- voldoende huisvesting voor jongeren en waar nodig begeleiding bij zelfstandig wonen.

Waar staan we nu, hoe verder?

Het LeerWerkLoket (LWL) is een initiatief vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en opgezet om een leven lang leren te stimuleren en de jeugdwerkloosheid te bestrijden. Vanuit dit initiatief is een Regionaal Actieplan 2009-2012 tegen jeugdwerkloosheid geschreven met als doel de dynamiek op de arbeidsmarkt te bevorderen en de match tussen vraag en aanbod te verbeteren. De doelstelling uit dit actieplan -het behalen van de plaatsing van 900 jongeren- is met 974 plaatsingen ruim gehaald.

We vinden het belangrijk dat het huidige LWL wordt gecontinueerd in 2013. De gemeente ontvangt hiervoor minder financiële middelen (o.a. door het wegvallen financiering actieplan jeugdwerkloosheid en een bijdrage vanuit ESF1. We willen blijven investeren in de arbeidskracht van onze jeugd en daarom hebben we het initiatief genomen voor de aanpak JOA (Jongeren, Onderwijs en arbeidsmarkt). De JOA richt zich op de ondersteuning van de jong volwassenen. Daarbij hebben we extra aandacht voor jongeren uit het praktijkonderwijs en het VSO. We zoeken samenwerking met de regiogemeenten in deze aanpak.

Werkgevers worden momenteel benaderd voor vacatures, werkervarings- en stageplaatsen door verschillende partijen (de regiogemeenten, UWV WERKbedrijf, ROC, en re-integratiebureaus). Dit gebeurt afzonderlijk van elkaar en met verschillende belangen. De wens is om te komen tot een bredere dienstverlening door de gezamenlijke partijen, waarbij ook onderwijs is betrokken. Werkgevers worden vervolgens vanuit een vast punt of vaste contactpersoon benaderd, die een integrale dienstverlening aanbiedt namens alle partijen. Een werkgeversservicepunt wordt ingericht, waarbij specifieke aandacht is voor de doelgroep jong volwassenen.

In onze woonvisie is voor bepaalde kwetsbare doelgroepen specifiek beleid vastgesteld. Met name voor jongeren vanaf 18 jaar worden extra kansen gecreëerd voor huisvesting (opgenomen is dat minimaal 30% van

de vrijkomende woningen worden toegewezen aan jongeren tot 30 jaar). Op daartoe geschikte locaties wordt specifiek huisvesting voor jongeren ontwikkeld.

Wat gaan we hiervoor doen?

- uitwerken/uitvoeren van een integraal plan voor toeleiden van jongeren naar werk (aanpak JOA);
- jongerenwerkers signaleren vroegtijdig en begeleiden jongeren actief naar werk, zorg en/of school;
- betere samenhang in ondersteuning voor jongeren realiseren op weg naar werk (overheid én bedrijfsleven);
- specifieke leer/werk arrangementen voor kinderen die uitvallen in regulier onderwijs;
- met partners de doelen uit het convenant VSV realiseren;
- met VSO/Praktijkonderwijs 'werkschool' formule uitwerken.

56 Hoe gaan we dit meten?

- te ontwikkelen monitor via aanpak JOA

8. Verbeteren van de veiligheid voor jongeren/inwoners

Onze visie

Jongeren moeten met elkaar in de buurt kunnen afspreken en veilig kunnen uitgaan. De jongerencentra kunnen worden gebruikt om elkaar te ontmoeten. We gaan in gesprek met jongeren over de huidige voorzieningen en hoe we deze het beste kunnen inzetten. De ambulante jongerenwerkers zijn flexibel inzetbaar en gaan actief aan

de slag met de jongeren waar nodig en mogelijk. Dat doen zij niet alleen vanuit de centra, maar ook in de wijken. Jongerenwerkers hebben een rol in het aanspreken en corrigeren van jongeren en in het signaleren en toeleiden (naar werk, school en/of zorg).

We vinden het belangrijk dat Hilversummers zich veilig voelen op straat, ook als ze uitgaan (verbeteren gevoel van veiligheid). Voor het 'Veilig Uitgaan' zetten we in op goede voorlichting aan jongeren en ouders. Waar nodig grijpen we in als er sprake is van ongewenst of hinderlijk gedrag. We werken samen met de politie conform de landelijke Aanpak van Problematische Jeugdgroepen (APJ). Binnen de APJ is een methodiek ontwikkeld om tijdig te interveniëren indien een jeugdige overlast veroorzaakt (draaiboek spanningen). Een thema dat extra aandacht verdient, is grensoverschrijdend gedrag via sociale media zoals Facebook of Twitter.

Hilversum wil actief ouders betrekken, als er sprake is van hinder/overlast en/of als schade veroorzaakt is door hun kinderen. Ouders worden zo nodig in een vroegtijdig stadium betrokken en aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Bij schade wordt er herstelgerechtigheid toegepast: degene die bewust of onder invloed van drugs dan wel alcohol iets vernielt of schade veroorzaakt, moet dat vergoeden.

57

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- verhoogd gevoel van veiligheid, vooral ook onder jongeren zelf;
- minder hinder en overlast door de jeugd in Hilversum;
- ouders zijn waar nodig vroegtijdig én actief betrokken bij hinder- en overlastgevend gedrag van hun kind.

Waar staan we nu, hoe verder?

In de gemeentelijke jaarlijkse omnibusenquête staat onveiligheid op de vierde plaats van de buurtproblemen en wordt vooral geassocieerd met overlast door groepen jongeren. De politie/jongerenwerkers geven aan dat het hierbij niet alleen gaat om kwantitatieve toename van het aantal jongeren op straat, maar ook de wijze waarop ze

jongeren zich manifesteren. De aanpak van onveiligheid veroorzaakt door jongeren is en blijft een speerpunt voor de gemeente.

In afstemming met onze partners hebben we de afgelopen jaren uitvoering gegeven aan verschillende projecten om problematische jongeren aan te pakken. Voorbeelden hiervan zijn de APJ, 'Succes op straat', en 'Boete of Kanskaart'. Het jongerenwerk is actief in de wijken. Het college heeft in 2012 samen met haar ketenpartners, de politie en de horeca, afspraken gemaakt om uitgaan en prettig leven in Hilversum mogelijk te maken. Onlangs zijn deze maatregelen geïntensiveerd. Zo is er meer inzet van blauw op straat en is een experiment gedaan met cameratoezicht. We werken onder de noemer 'Samen aan de slag' samen met jongeren, ouders, scholen en horeca aan het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik. In de nieuwe nota 'Veilig Uitgaan' worden bovendien extra maatregelen opgenomen om uitgaan in Hilversum veiliger en gezelliger te maken.

58

We hebben aandacht binnen de aanpak van probleemjongeren voor het beter kunnen doorschakelen naar de hulpverlening. Met de transitie jeugdzorg wordt de gemeente ook verantwoordelijk voor de zwaardere vormen van hulpverlening (jeugdreclassering).

Wat gaan we hiervoor doen?

- terugdringen van hinder en overlast door de jeugd (volgens de nieuwe nota 'Veilig Uitgaan');
- ouders actief betrekken als hun kind overlast veroorzaakt;
- jongerenwerkers inzetten en bezien welke rol zij in de toekomst moeten vervullen (verbreding naar hulpverlening);
- goede informatie overdracht over omgangsvormen;
- het gebruik van sociale media onderzoeken en actief inzetten.

Hoe gaan we dit meten?

- omnibusenquête;
- monitor via nieuwe nota 'Veilig Uitgaan'.

9. Hoe eerder, hoe beter

Onze visie

Binnen ons jeugdbeleid ligt het accent op preventie van opvoed- en opgroei problemen door vroegtijdig lichte vormen van ondersteuning aan te bieden en hiermee proberen te voorkomen dat kinderen/gezinnen terecht komen in de zwaardere hulpverlening (Pijler 3) ⁷. Gemeenten zijn nu nog alleen verantwoordelijk voor de preventie. Met de transitie jeugdzorg worden de taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten uitgebreid (zie deel 1 van deze nota en Pijler 3). De pilots die in de gemeente Hilversum ter voorbereiding op de transitie jeugdzorg worden uitgevoerd, leveren ons informatie voor een betere organisatie van de jeugdhulpverlening. Ook voor de toekomst geldt, dat het een goede investering is onze jeugdigen/ouders vroegtijdig de juiste hulpverlening aan te bieden (vroeg begonnen, is veel gewonnen).

59

We hebben in de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in het CJG. We vinden het belangrijk om het CJG te handhaven voor de lichte opvoed- en opgroei ondersteuning. Het CJG werkt vanuit de vindplaatsen. Het schoolmaatschappelijk werk is er voor de ondersteuning van leerlingen op de scholen. Welke toekomstige rol het CJG en het SMW heeft in het kader van de transitie jeugdzorg/Passend Onderwijs werken we nog nader uit en leggen we vast in afspraken met de partners.

⁷ Pijler 3: Passende Ondersteuning voor ouders en jeugd die het nodig hebben. Hier gaat het om jongeren en hun ouders met meerdere en complexe problemen, voor wie op meerdere fronten hulp moet worden geboden.

Professionals werken vraaggericht: de vraag is leidend. Op dit terrein is er een belangrijke slag te maken, omdat de hulpverlening nu nog vaak aanbodgericht is georganiseerd en ook op deze wijze wordt gefinancierd. Bij de inzet van de gemeentelijke opvoed- en opgroeihulp wordt er gekeken op welke wijze het eigen netwerk actief kan worden betrokken en kinderen/ouders weer snel met ondersteuning vanuit het eigen netwerk zelfstandig kunnen functioneren ('eigen kracht').

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- een tijdige aanpak van lichte opvoedproblemen, zodat er minder een beroep nodig is op zwaardere zorg;
- professionals die vraaggericht werken vanuit de vindplaatsen.

60 Waar staan we nu, hoe verder?

Het CJG Hilversum heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld als een netwerkorganisatie. Uit ervaringen ⁸⁾ blijkt dat het CJG een toegevoegde waarde heeft, maar dat de gecoördineerde samenwerking van professionals beter kan. In 2013 onderzoeken we op welke manier we beter vraaggericht kunnen werken en effectief hulp en ondersteuning kunnen aanbieden aan jeugdigen en gezinnen. Daarnaast gaan we meer gebruik maken van de eigen kracht van gezinnen (ondersteuningsmogelijkheden vanuit hun eigen netwerk) en de opvoedkrachten van de netwerken rondom de gezinnen in de wijk verbeteren. Dit gaan we beproeven in de pilots 'Pedagogisch Civil Society' en 'Frontlijnsturing/Eerder en Dichtbij in 2013'.

De samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in onze regio zijn al op tien scholen gestart met een pilot handelingsgericht werken en hebben een bovenschools multidisciplinair team waar het CJG structureel in participeert. Een goede aansluiting op deze nieuwe zorgstructuur van de scholen is nodig om een sluitende aanpak te realiseren van zorg in én om de school.

Wat gaan we hiervoor doen?

- het CJG inzetten voor de ondersteuning van ouders én jeugdigen bij opvoed- en opgroevragen op de vindplaatsen;
- bevorderen van vraaggericht werken en hierover prestatie afspraken maken met de aanbieders;
- in pilots proefdraaien met nieuwe werkwijzen.

Hoe gaan we dit meten?

- monitoring nieuwe werkwijzen via de pilots;
- CJG monitor.

⁸ *Evaluatie van de CJG-medewerkers (procesregisseurs), de resultaten van de nulmeting van het CJG en uit de evaluatie van de front office van het CJG.*

Weer grip
op het leven

10. Weer grip krijgen op het leven

Onze visie

Hilversum wordt in 2015 verantwoordelijk voor alle hulpverlening aan jeugdigen: preventief, jeugdzorg, jeugd GGZ en jeugd LVB. We hebben als gemeente een cruciale rol in het realiseren van een integrale toegang tot de gemeentelijke hulpverlening (zie ook deel 1 van deze nota). Deze toegangstaken liggen nu nog bij Bureau Jeugdzorg en het CIZ. Hoe de nieuwe taken voor de gemeente aansluiten bij de lokale ondersteunings-, zorg- en veiligheidsstructuur zal een belangrijk onderdeel zijn van het transitieproces. Om te voorkomen dat inzet van individuele hulpverlening nodig is, zijn de activiteiten in het kader van de pijlers 1 en 2 essentieel. Hilversum krijgt meer nieuwe taken en bevoegdheden erbij, ook bijvoorbeeld in het kader van de AWBZ en de Participatiewet. We gaan toewerken naar een integrale toegang tot de hulpverlening.

Om ons voor te bereiden op de nieuwe taken van jeugdzorg werken we regionaal samen met onze buurgemeenten in Gooi- en Vechtstreek en met lokale en regionale partners. Het uiteindelijke doel is dat de zorg voor de jeugd effectiever en efficiënter wordt georganiseerd dan in het huidige stelsel. Het nieuwe stelsel is transparant en belast professionals en organisaties met minder bureaucratie. De veiligheid van kinderen/jongeren en de kwaliteit van zorg blijft tenminste op het huidige niveau en/of is verbeterd door het voorkomen van onveilige situaties door eerder signaleren en ingrijpen.

**Passende ondersteuning
voor ouders en jeugd die
het nodig hebben!**

Hulpverlening is er zoveel mogelijk op gericht ervoor te zorgen dat inwoners weer grip krijgen op hun eigen leven (aansluitend op de visie van de Wmo). We gaan uit van de eigen kracht van de inwoners, maar soms hebben jongeren en/of gezinnen een complexe vraag of missen zij de juiste ondersteuning binnen het eigen netwerk om zelf iets op te lossen. Dan is professionele hulpverlening nodig. Problemen worden in samenhang aangepakt (1 gezin, 1 plan). Als er sprake is van meervoudige problemen bij een gezin, bieden we integrale passende ondersteuning over alle domeinen heen.

We gaan komende jaren ruimte creëren voor experimenten en pilots, zowel op lokaal als regionaal niveau. Hilversum zal zich als centrumgemeente hiervoor inzetten en de ervaringen vanuit deze pilots leveren input voor beleidsontwikkeling. Op welke wijze Hilversum uitvoering zal geven aan de transitie jeugdzorg wordt vastgelegd in een beleidsplan in 2014.

64 Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- vroegtijdig ingrijpen om zwaardere hulpverlening te voorkomen;
- klaar staan voor de overname van de jeugdzorg;
- één integrale toegang tot de gemeentelijke hulpverlening;
- afspraken over de procesregie en de coördinatie van de zorg;
- er is een goed en sluitend aanbod voor Hilversumse kinderen en hun ouders;
- de veiligheid van kinderen is gegarandeerd.

Waar staan we nu, hoe verder?

Bij de voorbereiding op de overname van de jeugdzorg, jeugd GGZ en jeugd LVB werkt Hilversum samen met de andere regiogemeenten Gooi- en Vechtstreek. Inzichtelijk is gemaakt in het regionale plan van aanpak transitie jeugdzorg voor welke vragen we de komende twee jaren staan bij de voorbereiding op deze overname. De gemeenten in de regio gaan uit van een regiemodel, dat de toegang tot de gemeentelijke hulpverlening

positioneert bij de gemeente. Op welke wijze de afzonderlijke gemeenten hieraan invulling geven, gaan we komend jaar uitwerken. Ook werken we uit op welke terreinen we bij de uitvoering met de gemeenten binnen de regio gaan samenwerken en op welke wijze we dit gaan doen. Soms is samenwerking op nog grotere schaal nodig, bijvoorbeeld als het gaat om bepaalde specifieke zorgvormen. De transitie jeugdzorg biedt de mogelijkheid om kritisch te kijken naar de gewenste inrichting van de hulpverlening.

In het beleidsplan voor de jeugdzorg werken we uit op welke wijze we de jeugdzorg gaan uitvoeren. Dit beleidsplan wordt in 2014 ontwikkeld en voor advies voorgelegd aan de cliëntenraden en de Wmo raad. De Wmo raad heeft in het advies op deze nota 'jonginhilversum 2013-2016' een aantal aanbevelingen gedaan voor de kinderen met een (licht) verstandelijke beperking. Deze aanbevelingen worden meegenomen in de uitwerking van Pijler 3. Het beleidsplan wordt in 2014 vastgesteld door de gemeenteraad. Over dit beleidsplan zal ook de Wmo raad ons adviseren.

65

Wat gaan we hiervoor doen?

- het ontwikkelen van een toereikend aanbod aan jeugdhulpverlening voor Hilversum;
- onderzoeken welke schaal nodig is voor het gewenste aanbod (lokaal/regionaal/bovenregionaal);
- het realiseren van een goede coördinatie op de hulpverlening;
- proefdraaien in pilots 'Eerder en Dichtbij' en 'Wrap around care';
- in crisissituaties (onveiligheid) wordt direct effectieve hulp geboden (ontwikkelen opschalingsmodel).

Hoe gaan we dit meten?

- nieuw op te zetten monitor voor de jeugdzorg.

11. Langdurige hulp, waar nodig

Onze visie

In een aantal gevallen is structurele ondersteuning nodig voor onze jeugd. Het is belangrijk dat we de komende jaren ter voorbereiding op de transitie jeugdzorg inzichtelijk krijgen hoeveel kinderen/gezinnen langdurige hulp nodig hebben. Een startfoto en een goede financiële analyse zijn hiervoor nodig. Blijvende ondersteuning is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid van een kind of jongere en het gezin. De ondersteuning wordt integraal (in samenhang met de decentralisatie van de AWBZ-begeleiding en de Participatiewet ⁹) aangeboden. Een kind/jongere die blijvende ondersteuning nodig heeft op basis van een beperking of chronische ziekte, kan adequaat worden geholpen door een persoonsgebonden aanpak om vervolgens met extra ondersteuning naar eigen vermogen te kunnen participeren in de maatschappij. De wijze waarop we deze persoonsgebonden aanpak gaan vormgeven wordt komende jaren uitgewerkt. Bij deze voorbereiding werken we nauw samen met de gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek.

66

Wat willen we bereiken?

Doelen 2013-2016:

- een adequaat aanbod van hulpverlening passend bij de vraag van kinderen met een beperking of chronische ziekte en hun ouders;
- samenhang en continuïteit van zorgcoördinatie;
- voldoende woningen voor jongeren met een blijvende hulpvraag waar zij zelfstandig kunnen wonen met zorg/begeleiding.

⁹ *Op het moment van schrijven van deze beleidsnota is de wetgeving rondom de decentralisaties nog niet definitief en is uitgegaan van de concept wetsvoorstellen.*

Waar staan we nu, hoe verder?

In het kader van de transitie jeugdzorg werken we komende jaren verder uit hoe we het beste vorm kunnen geven aan de structurele ondersteuning van kinderen/jongeren met een beperking of chronische ziekte.

Wat gaan we hiervoor doen?

- kinderen/ouders met structurele problemen bij het zelfstandig functioneren blijvend ondersteunen;
- een adequaat aanbod op de vraag ontwikkelen;
- afspraken maken over zorgcoördinatie;
- specifiek beleid formuleren over jongerenhuisvesting en zorg/begeleiding.

Hoe gaan we dit meten?

- nieuw op te zetten monitor voor de jeugdzorg.

BEGROTING JEUGD & ONDERWIJS 2013

VERDEELD OVER DE PIJLERS

PIJLER 1

68	Onderwijshuisvesting	9.480.000
	Brede School	153.000
	Jongerenparticipatie	35.000
	Jongerenwerk (*)	1.110.000
	Handhaving Kinderopvang	115.000
	Peuterspeelzalen	191.122
	Maatschappelijke stage	128.000
	Jeugdgezondheidszorg	1.669.984
	CJG (*)	756.000
	Personeel/overhead	1.108.251
	Overig (**)	119.999

Totaal Pijler 1

14.866.356

(*) de bijdragen aan het CJG en het jongerenwerk zijn in deze begroting opgenomen in Pijler 1. Bij de programmabegroting 2014 zal worden onderzocht welk bijdragen aan het CJG en het jongerenwerk behoren tot Pijler 1 en Pijler 2. De bijdrage CJG is meer dan de financiering van het inlooppunt. Het gaat hierbij ook om bijdragen aan lichte opvoed/opgroei-ondersteuning.

(**) in categorie overig zijn kleine subsidies en bijdragen verwerkt vanuit de programmabegroting, die niet aan een specifieke post kunnen worden toebedeeld. In dit bedrag zit ook de reservering voor Nova Zembla.

PIJLER 2

Volwasseneneducatie	266.000
Kinderopvang SMI (Sociaal Medische Indicatie)	93.000
VVE (Voor-en Vroegschoolse Educatie)	1.201.878
Schakelklassen	324.000
Leerlingenvervoer	751.000
Leerplicht	154.000
Onderwijsbegeleiding/SMW	261.000
VSV/RMC (voortijdig schoolverlaten)	616.000
Personeel/overhead	222.000

Totaal Pijler 2	3.888.878
-----------------	-----------

TOTAAL Pijler 1 en 2	18.755.234
----------------------	------------

Inkomsten OAB/RMC/Participatiebudget	-2.247.000
Saldo programma 3 Jeugd & Onderwijs	16.508.234

Toelichting

In deze begroting 2013 is het programma Jeugd & Onderwijs van de programmabegroting (programma 3) doorvertaald naar de drie pijlers. In Pijler 3 wordt nog niet door de gemeente geïnvesteerd, omdat het hierbij gaat om zwaardere vormen van ondersteuning waarvoor de gemeente nog niet verantwoordelijk is zoals de jeugdzorg, de jeugd GGZ of de jeugd LVB. In de programmabegroting 2015 wordt het financieel kader opgenomen voor Pijler 3. De inhoudelijke verantwoording voor de bestedingen in Pijler 3 wordt vastgelegd in een beleidsplan in 2014, dat moet voldoen aan de voorschriften uit de nieuwe Jeugdwet.

Deze indeling van de begroting over de pijlers wordt ook gebruikt als opbouw voor de programmabegroting 2014. In de begroting 2014 en volgende jaren houden we rekening met de bezuinigingsopgaven, die binnen de gemeente reeds zijn vastgesteld. Bezien moet worden op welke wijze deze bezuinigingen worden doorvertaald in de begrotingen.

Bijlagen

Relevante kaders en beleidsnota's

- Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)
- Beleidsregels m.b.t. huisvesting van buitenschoolse opvang 2008-2011 (2008),
- Beleidsplan 'Visie op cultuur' 2011
- Beleidsplan 'Geef ze de ruimte', 2008-2015
- Beleidsplan 'Sportieve tijd', sport- en beweegbeleid 2008-2015
- Beleidsplan 'Peuterspeelzaalbeleid de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) 2012 - 2016'
- Beleidsplan 'Breder dan school 2012-2016'.
- Beleidsplan Sociale Zaken 'Meedoen naar vermogen 2012 – 2015'
- CJG notitie 'Verbinden en versterken'(2012)
- Convenant VSV 2012-2016 tussen ministerie, onderwijs en regiogemeenten.
- Convenant: 'De oversteek naar Werk voor Jongeren', 2009
- Integraal Huisvestingsplan en regionale woonvisie (2012)
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (2011)
- Integraal veiligheidsplan 2011-2014 'Hilversum: samen werken aan veiligheid'
- Leerplichtwet 1969/ Kwalificatieplicht 2007
- Leerplichtwet
- Meldcode Huiselijk Geweld
- Onderwijsnota (2004)
- Participatiewet (in concept)
- Plan van aanpak transitie jeugdzorg Gooi- en Vechtstreek (december 2012)
- Regionale woonvisie 2008 / woonruimteverdeelsysteem 2011
- Regionale regiemodel transitie jeugdzorg (november 2012)
- RMC-wet 2002

- 'Samenwerkingsafspraken bij de integrale aanpak van problematische jeugdgroepen in Hilversum ' (2011)
- Speelruimte beleid 2008-2015
- Startnotitie Transitie Jeugdzorg Gooi- en Vechtstreek, visiedocument (juli 2012)
- Uitwerking speerpunten regionaal gezondheidsbeleid 2011 t/m 2014 Gooi- en Vechtstreek, vastgesteld 22 september 2011
- Uitvoeringsplan bij 'Meedoen naar Vermogen' en Projectenboek, 2012
- Verordening Onderwijshuisvesting Hilversum
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs 2012
- Verordening Kinderopvang 2012
- Verordening ruimte- en inrichtingseisen Kinderopvang 2012
- Wet op het Primair Onderwijs en Wet op het Onderwijstoezicht
- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wkkip)
- Wet op de jeugdzorg/nieuwe concept Jeugdwet
- Wet tijdelijk huisverbod
- Wet op de publieke gezondheid
- Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) 2010
- Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) 2012 – 2016'
- Wet Passend Onderwijs
- Wet sociale kanstrajecten jongeren BES
- Wet kwalificatieplicht
- Wmo beleidsnota 'Hilversum voor iedereen 2012-2015'
- Wmo
- WWB 2012

Begrippenlijst

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
EKD	Elektronisch Kinddossier
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HBO	Hoger beroepsonderwijs
IHP	Integraal Huisvestingplan
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOA	(project) Jongeren, Onderwijs en Arbeidsmarkt
LVB	Licht verstandelijk Beperkt
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PO	Primair Onderwijs
RBL	Regionaal Bureau Leerlingzaken
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
ROC	Regionaal opleidingsinstituut
SMW	School Maatschappelijk Werk
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VO	Voortgezet onderwijs
VMBO	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VVE	Voor- en Voegschoolse Educatie
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

#jonginhilversum 2013-2016

Redactie

Eva Hamelink
Paul van Hooff

Ontwerp

Frans van Brakel

Fotografie

Margôt Brakel
Ministerie VWS

Drukwerk

De Toekomst, Hilversum

Uitgave

Gemeente Hilversum

